

W TYM MIEJSCU OBOWIĄZUJĄ STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH



Standardy Ochrony Małoletnich to zbiór zasad, które zostały spisane w celu określenia ram profesjonalnych relacji z dzieckiem i wskazania dobrych praktyk, a także zachowań, które nigdy nie powinny mieć miejsca.

Zasady obejmują różne obszary: zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników, zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem, a pracownikiem PCPR, zasady dotyczące kontaktu fizycznego z dzieckiem, procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

We wszystkich działaniach podejmowanych wobec dziecka kierujemy się dobrem dziecka i jego najlepszym interesem. Bierzemy pod uwagę jego wiek, sytuację psychologiczną, możliwości poznawcze i indywidualne potrzeby.

ZARZĄDZENIE nr 4/2024

Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie
z dnia 25 lipca 2024 roku

w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich

Działając na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016r. O przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024r. poz. 560)

zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie, które stanowią załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wyznaczam Koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich Panią Małgorzatę Kłobukowską do:

- bieżącego monitoringu, wdrożenia oraz realizacji zarządzenia,
- ewaluacji zarządzenia co dwa lata, a w przypadku konieczności dokonania zmian,
- sukcesywnego omawiania Standardów w czasie spotkań pracowników PCPR.

§ 3

Zobowiązuję pracowników do zapoznania z treścią zarządzenia.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Człuchowie
mgr Paweł Kisielowski

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr
4/2024 Kierownika Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie w
Człuchowie z dnia 25 lipca 2024 r.

Standardy Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie



Człuchów 2024

Wprowadzenie

Niniejszy system ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujący w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc małoletnim oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie za bezpieczeństwo małoletnich.

Zasadą obowiązującą wszystkich pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności dziecka i poszanowanie jego praw. Każdy pracownik zobowiązany jest dbać o prawidłowy rozwój dzieci i przestrzegać zarządzeń oraz procedur określonych w niniejszym dokumencie. Pracownik instytucji, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej instytucji oraz swoich kompetencji.

Podstawowe terminy

Ileokroć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

1. **Kierowniku** – należy przez to rozumieć Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie,
2. **Jednostce, PCPR, Centrum** – należy przez to rozumieć Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie,
3. **PZOON** – Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Człuchowie,
4. **Pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy cywilno-prawnej, wolontariusza, stażystę w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie, Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Człuchowie,
5. **dziecku** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia,
6. **opiekunie dziecka** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, rodzic zastępczy lub opiekun prawny,

7. **zgodzie opiekuna dziecka** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny,
8. **krzywdzeniu dziecka** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika PCPR lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie,
9. **danych osobowych dziecka** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka,
10. **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie lub wyznaczonego przez niego pracownika - Koordynatora sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów.

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

1. Kierownik PCPR, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
3. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
4. Kierownik pobiera od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej (Załącznik nr 1).
5. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny

zabronione oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (Załącznik nr 2).

6. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Przygotowanie pracowników do stosowania standardów

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów jest Kierownik PCPR lub bezpośrednio wyznaczony przez niego pracownik PCPR.
2. Pracownicy PCPR, PZOON, osoby wchodzące w skład PZOON, tj. psychologzy, pedagodzy, pracownicy socjalni, lekarze zostaną przygotowani do stosowania Standardów w drodze spotkania szkoleniowego, w trakcie którego zostaną zapoznani z zapisami niniejszych Standardów i zobowiązani do ich stosowania. W przypadku nieobecności pracownika, Kierownik PCPR lub wyznaczony pracownik PCPR przeprowadza indywidualne szkolenie.
3. Z przeprowadzonego spotkania szkoleniowego sporządza się listę obecności oraz załącza się zobowiązanie pracowników do przestrzegania Standardów (Załącznik nr 3).

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem, a pracownikiem

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników (pracowników, stażystów i wolontariuszy) jest działanie dla dobra dziecka i w jego interesie. Pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
2. Pracownicy zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i dbanie o to, by każdorazowo: słowa, jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka była adekwatna do sytuacji, bezpieczna, uzasadniona i sprawiedliwa.
3. W komunikacji z dziećmi należy zachowywać szacunek i cierpliwość.

4. Pracownicy powinni uważnie wysłuchać dziecka i udzielać odpowiedzi adekwatnej do ich wieku i konkretnej sytuacji.
5. Zabronione jest zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie, obrażanie dziecka. Nie powinno się krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych osób.
6. Niedopuszczalne jest używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka przewagi fizycznej lub wynikającej ze stanowiska (zastraszanie, groźby, zmuszanie do określonego zachowania).

Zasady dotyczące kontaktu fizycznego z dziećmi

1. Zabronione są wszelkie działania przemocowe wobec dzieci. Istnieją jednak sytuacje, w których kontakt fizyczny z dzieckiem może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, ponieważ jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, niepełnosprawność, etap rozwoju, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

Dopuszcza się przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, gdy w żaden inny sposób nie można powstrzymać go od zachowań autoagresywnych lub agresywnych.

2. Przy stosowaniu kontaktu fizycznego z dzieckiem pracownik zawsze musi obserwować reakcje i dostosowywać swoje działania do tej reakcji.

W przypadku zauważenia dyskomfortu u dziecka należy natychmiast odstąpić od kontaktu (nie dotyczy powyższej sytuacji w kwestii przytrzymania dziecka dla bezpieczeństwa).

3. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
4. Należy zachować szczególną ostrożność w stosunku do dzieci, które doświadczyły krzywdzenia, w tym seksualnego lub fizycznego. W sytuacji, gdy to dziecko dąży do nawiązania niestosownych kontaktów należy sprawę niezwłocznie zgłosić Kierownikowi PCPR oraz zasięgnąć porady psychologa.
5. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem.
6. Dopuszcza się kontakt fizyczny z dzieckiem w sytuacji trudnej emocjonalnie dla dziecka, w szczególności w czasie interwencji, odebrania dziecka z domu biologicznych rodziców na mocy postanowienia sądu, przewożenia do placówek opiekuńczo – wychowawczych lub rodzin zastępczych w celu niwelowania napięcia, obniżenia stresu, pocieszenia, uspokojenia, z zachowaniem profesjonalizmu i adekwatnie do zaistniałej sytuacji.

Relacje między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku. Pracownicy, współpracownicy i rodziny zastępcze chronią ich i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania stosownie do wieku i poziomu rozwoju.
3. Rodzina zastępcza oraz pracownik lub współpracownik uczą dzieci i modelują właściwe zachowania i stosunki między małoletnimi, nie dają przyzwolenia na stosowanie jakiegokolwiek przemocy względem siebie.
4. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządzają krzywdy.
5. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona.
6. Do niedozwolonych zachowań małoletnich względem siebie, które podlegają zgłoszeniu i zasadom określonym w procedurach interwencji zalicza się m.in. tj.:
 - a) nagminne i bezprzyczynowe stosowanie agresji i przemocy wobec innych małoletnich lub opiekunów,
 - b) stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w jednostce czy domu rodzinnym, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek),
 - c) celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu,
 - d) rozprowadzanie i zażywanie narkotyków/środków odurzających/ NSP,
 - e) znęcanie się (współdział w znęcaniu się, zorganizowana przemoc, zastraszanie),
 - f) fotografowanie, nagrywanie dźwięku lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody (cyberprzemoc).

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. Każdy pracownik, który zauważy lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy instytucji podejmują rozmowę z opiekunami, przekazując informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
4. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
5. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi instytucji.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest bezpośrednio zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod alarmowy numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.
2. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek udokumentować to na piśmie i przekazać informację niezwłocznie Kierownikowi PCPR w Człuchowie.
3. Konieczność zgłoszenia danego przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka Kierownikowi PCPR zachodzi gdy:
 - a) pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone,
 - b) dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia,
 - c) inna osoba zgłosiła podejrzenie krzywdzenia dziecka bez względu na to czy można ustalić tożsamość zgłaszającego.
4. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako niezagrażające życiu, bezpośredni przełożony podejmuje decyzję o wyznaczeniu osób odpowiedzialnych za interwencję. W dalszej kolejności pracownicy PCPR w Człuchowie inicjują i podejmują dalsze działania interwencyjne.
5. Do udziału w interwencji można wyznaczyć specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
6. Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich bierze udział w interwencji.
7. Interwencja prowadzona jest przez osoby zatrudnione w PCPR i obejmuje:
 - a) ustalenie stanu faktycznego sprawy i udokumentowanie na Karcie interwencji (Załącznik nr 4),
 - b) sformułowanie planu pomocy po ujawnieniu krzywdzenia, obejmującego w szczególności podjęcie działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym ewentualne podjęcie decyzji o powiadomieniu innych służb, w tym Sądu, czy właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji lub Prokuratury, wszczęcia Procedury „Niebieska Karta”, czy objęcie wsparciem psychologiczno – pedagogicznym, prawnym oraz socjalnym, w zależności od potrzeb.
8. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego następuje w przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka, poprzedzonego przeprowadzeniem procedury wewnętrznej, o której mowa w niniejszych Standardach. Ww. zawiadomienia składa Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie.

9. Procedura „Niebieskiej Karty” jest wszczynana w przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka, poprzedzonego przeprowadzeniem procedury wewnętrznej, o której mowa w niniejszych Standardach. Osobą odpowiedzialną za wszczęcie procedury jest pracownik socjalny. Oryginał formularza „Niebieska Karta – A” przekazywany jest do właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego, kserokopia Karty stanowi dokumentację PCPR w Czulchowie.
10. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się Kartę interwencji, którą załącza się do akt dziecka. Rejestr kart interwencji prowadzi Koordynator ds. Standardów ochrony małoletnich wyznaczony przez Kierownika PCPR.
11. Wszyscy pracownicy PCPR i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

1. Plan wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia opracowuje zespół powołany przez Kierownika PCPR. W jego skład wchodzi m.in. koordynator rzp, psycholog.
2. Zespół może poszerzyć się do większej liczby specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.
3. Zespół spotyka się celem ustalenia jaka pomoc dziecku będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
4. Zespół tworzy Indywidualny Plan Działania, który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach dziecka.
5. IPD zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach, plan spotkań oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka

1. Jednostka zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Pracownik ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

4. Pracownik może wykorzystać informację o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający jego identyfikację.
5. Upublicznienie przez pracownika, współpracownika/rodzinę zastępczą wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka. Pracownikowi, współpracownikowi/rodzinie zastępczej nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów czy innym osobom utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
6. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.
7. Małoletni mają prawo odmówić, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany. Rodzina zastępcza za zgodą dziecka może wykonać zdjęcie czy nagranie z aktywności dziecka, codziennego życia, celebracji świąt, dokumentowaniu sukcesów itp., ale nie może tych zdjęć w jakikolwiek sposób upubliczniać, ale wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/nagranie muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście.
5. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internetowej oraz utrwalonymi w innej formie

1. Rodziny zastępcze zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, są zobowiązane podejmować działania zaradcze zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Rodziny zastępcze mają obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. W placówce obowiązuje zakaz udostępniania małoletnim dostępu do sieci Internet.

Zasady udostępniania rodzicom i dzieciom Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania.

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem PCPR w Człuchowie ogólnodostępnym dla pracowników, dzieci oraz ich opiekunów.

2. Dokument w formie papierowej dostępny jest do wglądu w siedzibie PCPR oraz u Koordynatora. Ponadto opublikowany jest na stronie internetowej PCPR.
3. Pracownik informuje rodziny zastępcze o miejscu publikacji Standardów Ochrony Małoletnich.
4. Rodziny zastępcze zawodowe, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka oraz osoby zatrudnione do pomocy w opiece nad dziećmi i w pracach gospodarskich są zobowiązane do stosowania niniejszych standardów.
5. Pracownik PCPR daje rodzinom zastępczym do podpisania oświadczenie, że zapoznali się z obowiązującymi Standardami i o konieczności ich realizacji (Załącznik nr 5).
6. Rodziny zastępcze mają obowiązek zapoznania dzieci ze Standardami i konieczności ich realizacji.
7. W przypadku spotkań rodziców biologicznych z dziećmi na terenie PCPR, rodzice są informowani o obowiązujących w placówce Standardach i konieczności ich realizacji (Załącznik nr 4).

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru dziecka, na temat którego PCPR posiada wiedzę zostaje odnotowany poprzez uzupełnienie Karty Interwencji (Załącznik nr 5).
2. Karty interwencji, o których mowa w ust. 1 przechowywane są w specjalnie na ten cel przygotowanym miejscu. Dokumentacja przechowywana będzie przez okres 5 lat.

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Kierownik PCPR wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich, zwaną dalej koordynatorem.
 - a) Koordynator monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie, koordynuje zmiany w Standardach, prowadzi rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
 - b) Koordynator zobowiązany jest do przeprowadzania wśród pracowników, raz na dwa lata ankiety (Załącznik nr 6) do niniejszych Standardów.

- c) Po przeprowadzonej ankiecie, koordynator opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia Kierownikowi PCPR.
- d) W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w PCPR.
- e) Jeśli zachodzi taka potrzeba Kierownik PCPR wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich.

Zapisy końcowe

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników PCPR, w szczególności poprzez zapoznanie potwierdzone własnoręcznym podpisem oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej.
3. Załącznik nr 7 zawiera skróconą wersję dla dzieci i młodzieży.

Ważne informacje dla małoletnich

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie. Masz prawo złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do Prokuratury lub Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się o pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- Ośrodki Pomocy Społecznej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Placówki ochrony zdrowia
- Placówki edukacyjne np. szkoła, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Możesz zadzwonić do:

- **112** – numer alarmowy – zadzwoń pod ten numer, jeżeli zagrożone jest życie lub zdrowie i niezbędna jest interwencja policji, straży pożarnej lub pogotowie
- 997 – Policja**
- 998 – Straż Pożarna**
- 999 – Pogotowie Ratunkowe**

- **116 111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży**

- **800 12 12 12 – Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka** – to telefon skierowany do wszystkich dzieci, które potrzebują pomocy. Jeśli zadzwonisz pod ten numer, będziesz mógł/mogła porozmawiać ze specjalistą, który postara Ci się pomóc. Pod numer interwencyjny mogą też dzwonić osoby dorosłe, aby zgłosić problemy dzieci lub zaniedbania wobec nich.

- **800-120-002 Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”** – to numer, pod który mogą dzwonić osoby doznające przemocy w rodzinie, a także osoby, które słyszały o takiej przemocy lub są jej świadkami.

.....
miejsowość, data

Oświadczenie o krajach zamieszkania

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałam/em w następujących państwach, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.

2.

oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
data podpis

.....
miejsowość, data

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,
nr PESEL...../nr paszportu.....
oświadczam, że w państwie nie jest prowadzony rejestr karny/ nie
wydaje się informacji z rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie
za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV
Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005
r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym
stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie
obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy,
stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania
wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem,
edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem
duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z
opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
data podpis

**Oświadczenie o znajomości i przestrzeganiu zasad zawartych w
Standardach ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy
Rodzinie w Człuchowie**

Ja, niżej podpisana/ oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie oraz zobowiązuję się do ich stosowania i przestrzegania.

.....
Podpis

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka	
Osoba zgłaszająca (imię i nazwisko, dane do kontaktu)	
Źródło wiedzy lub informacji o przemoc	
Forma zgłoszenia	Pisemna, bezpośrednia, e-mail, telefon (właściwe zaznaczyć)
1. Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą	
2. Inne informacje o dziecku/rodzinie	
3. Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc	
Data i podpis osoby zgłaszającej	Data i podpis osoby przyjmującej zgłoszenie
Forma podjętej interwencji (właściwe zaznaczyć)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, inny rodzaj interwencji -

.....

miejsowość, data

**Oświadczenie opiekuna/rodzica małoletniego o zapoznaniu się z obowiązującymi
Standardami ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w
Człuchowie**

Ja,oświadczam, że zapoznałam/em
się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi w Powiatowym Centrum Pomocy
Rodzinie i jednocześnie zobowiązuję się do zapoznania dzieci z treścią dokumentu.

.....

Podpis

Monitoring Standardów
Ankieta dla pracowników PCPR w Człuchowie

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem „Standardy Ochrony Małoletnich” w PCPR w Człuchowie		
2.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego dziecka?		
3.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia dziecka?		
4.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
5.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w PCPR w Człuchowie „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
6.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		
JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK			
NAPISZ: <u>Jakie zasady zostały naruszone?</u>			
NAPISZ: <u>Jakie działania podjąłeś?</u>			
NAPISZ: <u>Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?</u>			

ŃÓ

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
w POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE w CZŁUCHOWIE
w wersji dla dzieci i młodzieży

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie (PCPR) zostały wprowadzone Standardy Ochrony Małoletnich. W dokumencie tym znajdziecie między innymi informacje co to jest krzywdzenie dziecka; gdzie zgłaszać, gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda. Dokument określa również jakie zachowanie między dziećmi, pomiędzy pracownikami PCPR, a dziećmi oraz opiekunami a dziećmi są dopuszczalne, a jakich należy unikać.

Standardy określają jakie działania są podejmowane w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony rówieśników, członków rodziny, opiekunów zastępczych, pracowników instytucji i osób obcych.

Standardy zostały opublikowane na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie oraz znajdują się w siedzibie PCPR oraz u Koordynatora. Na tej stronie znajdują się także informacje o instytucjach niosących pomoc dziecku i rodzinie.

Najważniejsze określenia

1. **Dzieckiem/ małoletnim** jest każda osoba do 18 roku życia.
2. **Opiekunem dziecka** jest osoba dorosła – rodzic, rodzic zastępczy, osoba, która prowadzi rodzinny dom dziecka.
3. **Krzywdzenie dziecka** to wszystkie zamierzone lub niezamierzone działania osoby dorosłej lub innego dziecka, które powoduje naruszenie godności dziecka: Krzywdzenie, czyli popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka to:
 - a) przemoc fizyczna - bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie, policzkowanie, szczypanie;
 - b) przemoc psychiczna/ emocjonalna - wyzywanie, poniżanie, ośmieszanie, wyśmiewanie, groźby, szantaż, straszenie, odtrącenie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, brak zrozumienia z powodu odmienności;
 - c) przemoc seksualna – naruszenie sfer intymnych dziecka, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży;
 - d) zaniedbanie - niezapewnienie dziecku odpowiedniego odżywiania , ubrania właściwego do pory roku, brak zapewnienia odpoczynku, pozostawianie na dworze bez opieki w

godzinach wieczornych i nocnych, nieposyłanie do szkoły, brak zapewnienia opieki zdrowotnej, brak poczucie bezpieczeństwa, miłości i troski,

e) cyberprzemoc – nagrywanie w telefonie i upublicznianie tych nagrań bez zgody osoby nagrywanej.

Krzywdzenie dziecka

1. Przemocy / krzywdzenia dziecko może doświadczyć ze strony innych dzieci, rodziców biologicznych, rodziców zastępczych, opiekunów lub innych osób (np. w szkole, w ośrodku zdrowia, w PCPR, od osób z którymi dziecko miało kontakt).
2. W przypadku, gdy doświadczysz którejkolwiek z form krzywdzenia ze strony innego dziecka lub osoby dorosłej, powiedz o tym opiekunowi, pracownikowi PCPR lub innej dorosłej osobie, do której masz zaufanie.
3. W przypadku, gdy PCPR dowie się, że doświadczyłeś krzywdzenia podejmie działania:
 - ustali, która osoba dorosła może Cię chronić i wspierać,
 - wysłucha Cię, w obecności opiekuna lub innej osoby dorosłej którą wskażesz
 - wysłucha inne osoby, które będą mieć informację o zdarzeniu,
 - ustali jak krzywdzenie, którego doświadczyłeś/aś wypłynęło na Twoje zdrowie psychiczne i fizyczne i czy potrzebujesz w tym zakresie pomocy,
 - po wysłuchaniu zostanie podjęta decyzja jak należy dalej postępować i jakie instytucje zostaną powiadomione o zdarzeniu, którego doświadczyłeś/aś,
 - wszystkie informacje, które przekazesz Ty lub inne osoby zostaną zapisane w **Karcie interwencji**.

Zasady bezpiecznych relacji pracownik – dziecko w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie

Zasady bezpiecznych relacji pracowników PCPR z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, którzy współpracują z Tobą i Twoimi opiekunami zastępczymi, rodzicami. Pracownicy powinni traktować Cię z szacunkiem, oferować pomoc w zależności od potrzeb, szanować prawo do ochrony prywatności. Pracownicy wysłuchują Cię z uwagą, a Twoja wypowiedź i przedstawiona wersja wydarzeń traktowana będzie z powagą. Nie oceniają Cię, ale wspierają.

1. Osoby, które kontaktują się z Tobą w PCPR, powinny zachowywać się grzecznie i z poszanowaniem Twoich potrzeb i oczekiwań, szanują Twoje prawo do ochrony prywatności,
2. Pracownikom nie wolno stosować w stosunku do Ciebie przemocy.
3. Pracownicy traktują Cię z szacunkiem i uwzględniają Twoją godność.
4. Masz prawo do zadawania pytań pracownikom PCPR i otrzymywania na nie wyczerpujących odpowiedzi.
5. Pracownikom nie wolno na Ciebie krzyczeć.
6. Pracownikom PCPR, nie wolno przekazywać informacji o Tobie innym dorosłym ani dzieciom, z wyjątkiem Twoich rodziców lub opiekunów.

7. Pracownikom nie wolno bez zgody Twojej i Twoich rodziców lub opiekunów robić Ci zdjęć, nagrywać filmów.
8. Pracownikom nie wolno zachowywać się w Twojej obecności niewłaściwie, używać wulgarnych słów, gestów lub żartów, obrażać kogokolwiek.
9. Nikomu nie wolno Cię krzywdzić, w jakikolwiek sposób.
10. Pracownikom nie wolno proponować Ci alkoholu, papierosów ani nielegalnych substancji. Pracownikom nie wolno używać ich w Twojej obecności.
11. Pracownikom nie wolno przyjmować pieniędzy od Ciebie ani żadnych innych rzeczy. Ty również nie przyjmuj ich od pracownika.
12. Masz prawo być traktowany tak samo jak wszystkie inne dzieci, bez względu na pochodzenie, wygląd, przekonania. Pracownicy nie powinni nikogo faworyzować.
13. Pracownikom nie wolno Cię bić, szturchać, popychać, zawstydząć, lekceważyć ani dotykać Cię w jakikolwiek inny sposób, którego nie chcesz lub czujesz się źle.
14. Pracownicy mogą się z Tobą kontaktować wyłącznie w czasie pracy i w związku z ich pracą. Pracownikom nie wolno zapraszać Cię do ich miejsca zamieszkania oraz spotykać się z Tobą poza siedzibą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, z wyłączeniem pracy w terenie Koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który odwiedza Twoich opiekunów zastępczych i Ciebie.
15. Za zgodą rodziców lub opiekunów pracownik PCPR może kontaktować się z Tobą telefonicznie w czasie pracy i w związku z wykonywaną pracą.
16. Właściwą formą komunikacji pracownika PCPR z Tobą i Twoimi opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail i telefon).
17. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej podczas wizyt w miejscu zamieszkania Twoich opiekunów nie może pozostawać sam z dzieckiem. Rozmowa z Tobą odbywa się w obecności opiekuna lub drugiego pracownika PCPR.
18. Jeśli spotykasz się z rodzicem biologicznym i w tym spotkaniu uczestniczy Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub inny pracownik PCPR nie możecie zostawać sami. Zawsze musi być osoba trzecia.

Pamiętaj!

Zawsze, kiedy czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, ktoś robi Ci krzywdę lub zachowuje się nieodpowiednio, możesz powiedzieć o tym innemu pracownikowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, opiekunowi, rodzicowi.

Zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie

Podczas spotkań organizowanych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie, różnych zajęciach, wspólnych wyjazdach z Tobą, Twoimi opiekunami spotykasz inne dzieci. Wówczas należy pamiętać, że:

1. Dzieci uczestniczące w zajęciach organizowanych na terenie PCPR, dbają o bezpieczne relacje pomiędzy sobą.
2. Dzieci nie zawstydzają się wzajemnie, nie oskarżają, nie wyśmiewają, nie poniżają innych, traktują się z szacunkiem.
3. Nie wypowiadaj się obraźliwie o rodzicach, rodzeństwie, opiekunach innych dzieci.
4. Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, poglądy, wierzenia.
5. Słuchaj innych, nie przerywaj, kiedy mówi. Każdy ma prawo do wypowiedzi.
6. Zakazane jest bicie, szturchanie, popychanie, wszczynanie bójek, prowokacji, stosowanie przemocy i agresywnych zachowań.
7. Żarty, które nie bawią innych, nie są żartami, a mogą sprawić przykrość,
8. Konfliktów nie rozwiązuj kłótnią lub przemocą, tylko spokojną rozmową i wyjaśnieniem wszystkich nieporozumień.
9. Nie dozwolone jest posiadanie ze sobą używek (alkohol, nikotyna środki odurzające, napoje energetyczne i energetyzujące), bycie pod ich wpływem, wnoszenie ich na spotkania, zabieranie na wyjazdy.
10. Nie wolno wnosić ostrych i niebezpiecznych narzędzi na teren PCPR, zabierać na wyjazdy.
11. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy innych dzieci, a tym bardziej ich nie bierz. Jeśli chce coś pożyczyć, to najpierw spytaj.
12. Nie dozwolone jest dotykanie, kontakt fizyczny z dzieckiem, który narusza jego godność.
13. Nie dopuszczalne jest robienie zdjęć, filmowanie i rozpowszechnianie bez zgody osoby będącej na zdjęciu lub filmowanej.
14. Na namawiaj nikogo na krzywdzenie.

Pamiętaj !!!

Każdy ma prawo do poszanowania swojej godności i jeśli sam doznaje krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby, natychmiast powiedz o tym komuś dorosłemu.

Zasady bezpiecznych relacji opiekun, osoby trzecie – dziecko

1. Każda osoba dorosła powinna szanować Twoje prawo do prywatności.
2. Żadnemu dorosłemu nie wolno stosować w stosunku do Ciebie przemocy.
3. Nikomu nie wolno Cię krzywdzić, w jakikolwiek sposób, zachowywać się niewłaściwe w twojej obecności, obrażać.
4. Osobie dorosłej nie wolno Cię bić, szturchać, popychać, zawstydzać, lekceważyć ani dotykać Cię w jakikolwiek inny sposób, którego nie chcesz lub czujesz się źle.
5. Nie przyjmuj żadnych rzeczy od ludzi, których nie znasz. Zachowaj ostrożność również w stosunku do znanych osób.
6. Osobom dorosłym nie wolno proponować Ci alkoholu, papierosów ani nielegalnych substancji.

7. Masz prawo być traktowany tak samo jak wszystkie inne dzieci. Nie należy nikogo faworyzować.

8. Bez Twojej zgody i zgody opiekunów, nikomu nie wolno robić Ci zdjęć, nagrywać filmów.

Pamiętaj!

Krzywdzenie dziecka to czyn zabroniony. Nie bój się mówić o swoich uczuciach i doświadczeniach związanych z krzywdzeniem. Pomożemy Ci!